

การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยเรือกอลและ

ไพบูลย์ ณะพรานบุญ*ธีรนนท์ ตันพานิชย์**
อำนาจ ตันพานิชย์***สุดาวรรณ วุฒิชชาติ****

บทคัดย่อ

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าเรือกอลและมีการตั้งรกรากถิ่นฐานในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย โดยชาวมุสลิมในภาคใต้ มีความชำนาญพิเศษในการเดินเรือออกทะเล ดังนั้นกลุ่มชนนี้จึงประกอบอาชีพการประมง จึงมีการคิดประดิษฐ์เครื่องมือในการเดินเรือออกทะเลเพื่อทำการประมง ทำให้เกิดเรือกอลและขึ้น ลวดลายบนเรือกอลและที่ปรากฏสีสันลวดลายมาจากอิทธิพลศิลปะของ 4 ชนชาติ อันได้แก่ ชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม ชาวชวา และชาวจีน เป็นลวดลายที่เกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์อิทธิพลที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม ลักษณะสังคมพหุวัฒนธรรมและวิถีความเป็นอยู่ร่วมในพื้นที่ นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นผลของวัฒนธรรมสัมพันธ์ที่กลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ล้ำค่าและมีคุณค่าสมควรอนุรักษ์ไว้อย่างยิ่ง ประเพณีแข่งเรือยาว จังหวัดนราธิวาส คือ การนำเรือกอลและ เรือประมงพื้นบ้าน มาดัดแปลงเป็นเรือยาวแข่งขัน เป็นประเพณีที่สร้างความสามัคคี และเป็นการเผยแพร่เอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่สนุกสนานรื่นเริง รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว สามารถดึงดูดชาวบ้านและนักท่องเที่ยวให้มีความสนใจในประเพณีการแข่งขันเรือกอลและ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้เติบโต เพิ่มความนิยมในการแข่งเรือกอลและให้สูงขึ้น ต่อยอดสู่การจัดการแข่งขันในประเทศอย่างต่อเนื่องทุกปี อีกทั้งยังสนับสนุนส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ โดยมีกิจกรรมร่วมสนุกรับของรางวัลและ การจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ ไปสู่การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และทะนุบำรุงดูแลรักษา ธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป

คำสำคัญ : เรือกอล, การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

* ดร. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

*** ดร. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

**** ดร. คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ติดต่อผู้พิมพ์ : ไพบูลย์ ณะพรานบุญ E-mail.: paiboonnapranbun@gmail.com มือถือ : 095-6085392

รับบทความ 26 สิงหาคม 2567 แก้ไขบทความ 23 ตุลาคม 2567 ตอรับ 27 ธันวาคม 2567

Sport Tourism for Kolek Boat

Paiboon Napranbun*Theeranan Tanphanich**

Amnuay Tanphanich***Sudawan Wutichat****

Abstract

From historical evidence, it is assumed that Kolek boats and settlements were established in the lower southern region of Thailand. By Muslims in the south has special expertise in sailing out to sea. Therefore, this group of people makes a living from fishing and the idea was to invent tools for sailing out to sea for fishing causing boats to grow and rise patterns on boats and the colorful patterns come from the artistic influences of 4 peoples, namely Thai Buddhists, Thai Muslims, Javanese, and Chinese. It is a pattern that arises from creative influences received from the environment, characteristics of a multicultural society and ways of living together in the area. It can be considered a creative innovation that is the result of cultural relations that have become a local uniqueness that is extremely valuable and worthy of conservation. Long boat racing tradition Narathiwat Province is the introduction of Kolek boats and local fishing boat. It was converted into a racing long boat. It is a tradition that creates unity and is a fun and joyful dissemination of local identity including creating economic benefits from sports tourism, can attract villagers and tourists to be interested in the tradition of boat racing and able to create added value for economic growth. Increase the popularity of boat racing and make it higher. Continuing to organize competitions in the country every year and also supporting and promoting the sports tourism industry. Generate income for communities in the area. There will be fun activities to receive prizes and selling various products goes towards preserving local culture and traditions and preserve and care for nature so that it continues to exist.

Keywords: Kolek boat, Sport tourism

* Ed.D Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

** Assistant Professor, Ph.D. and Associate Professor, Ed.D Faculty of Education and Development Science, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus

*** Ph.D. Faculty of Sports Science, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus

**** Ed.D Faculty of Education and Development Science, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus

Contract: Paiboon Napranbun E-mail.: paiboonnapanbun@gmail.com mobile: 095-6085392

Received August, 26 2024 ; Revised October, 23 2024 ; Accepted December, 27 2024

บทนำ

วิถีชีวิตของคนไทยมีความผูกพันกับสายน้ำ เริ่มตั้งแต่การสร้างบ้าน ที่มักจะเลือกพื้นที่ติดกับแม่น้ำ ลำคลอง เพื่อสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการอุปโภค บริโภค การค้าขาย และคมนาคมขนส่ง ตลอดจนการทำเกษตรกรรม คนไทยสมัยโบราณนิยมสัญจรกันทางน้ำ โดยมีเรือเป็นพาหนะหลัก เรื่องนี้มีบทบาทสำคัญในทุกภาคของประเทศไทย สำคัญภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย มีพื้นที่ติดกับประเทศมาเลเซีย ดินแดนที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทยออกไปทางทิศใต้ มีลักษณะคล้ายด้ามขวาน เรียกว่าแหลมมลายู มีฝั่งตะวันออกติดกับอ่าวไทยฝั่งตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน และทางทิศใต้ติดกับประเทศมาเลเซีย ตอนกลางของแหลมมลายูจะเป็นที่สูงตามแนวสันเขา (เถกิงพล ขำยัง, 2556) ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำ มวลของน้ำโดยรวมจะมีการไหลลงไปตามความลาดชันของพื้นที่ ไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ ทำให้เกิดระบบนิเวศแม่น้ำที่สำคัญกระจายไปทั่วภาคใต้ ตอนล่าง ทางฝั่งตะวันออก เช่น แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตาปี แม่น้ำสุโขทัย และทางฝั่งตะวันตก เช่น แม่น้ำปะเหลียน เป็นต้น แต่ละแม่น้ำจะประกอบไปด้วยพื้นที่ป่าต้นน้ำ ในพื้นที่สูงบริเวณแนวสันเขา ถัดลงมาเป็นที่ลุ่มรับน้ำซึ่งมีลักษณะแอ่งกระทะ สายน้ำจะคดเคี้ยว จะมีพรุ หนอง บึง และพื้นที่ทำนา อีกจำนวนมากที่ช่วยกันทำหน้าที่ให้ระบบนิเวศของแม่น้ำมีความสมดุลและเกิดความสมบูรณ์ ดังนั้น ในส่วนของชายฝั่งทะเลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความสมบูรณ์ของอาชีพการทำประมงแล้ว ระบบนิเวศหรือพื้นที่ย่อย ๆ ที่ถือว่าเป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญในพื้นที่ชายฝั่งจะหมายถึงป่าชายเลน หาดทราย ทะเลชายฝั่ง อ่าว ปากแม่น้ำ เกาะ แก่ง แนวปะการังและหญ้าทะเล เป็นต้น ลักษณะการประกอบอาชีพของการทำประมงขนาดเล็กเหล่านี้ พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงใช้เครื่องมือที่หลากหลายตามฤดูกาลและลักษณะภูมินิเวศ (Landscape Ecology) ซึ่งช่วยรักษาองค์ประกอบทางธรรมชาติของสัตว์น้ำและความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น บ้านต้นหยงเปาว์ มีเครื่องมือประมงที่ใช้อยู่ในปัจจุบันถึง 20 ชนิด และช่วยสร้างระบบคุณค่าในการจัดการทรัพยากรที่มีรากฐานสำคัญมาจากหลักศาสนาอิสลาม ว่าด้วยทรัพยากรในท้องทะเลเป็นของพระเจ้าที่ประทานมาให้กับมนุษย์ทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเท่าเทียมและไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน (สมใจ ศรีนวล, 2546) ดังนั้นจึงเป็นการเคารพต่อธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน รวมถึงอีกทั้งทรัพยากรประมงเป็น ทรัพยากรร่วมเป็นการมองในมิติของการเป็นของส่วนรวมที่ต้องแบ่งปัน อย่างเท่าเทียม ทั้งในด้านแหล่งผลิตอาหาร การท่องเที่ยว และการประมง ถือว่าฐานทรัพยากรเหล่านี้ คือ แหล่งกำเนิดของทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งของระบบการผลิตรากฐานสำคัญที่ช่วยค้ำจุน สร้างความมั่นคงทางอาหารแก่สังคมไทยมานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เรือกอและ

การเข้ามาของชาวมุสลิมในประเทศไทยในสมัยกรุงสุโขทัยนั้น ช่วงที่มีการติดต่อกับชาวมุสลิม ประเทศอินโดนีเซียและอาหรับ โดยอาศัยเรือในการสัญจรทางน้ำ รวมถึงการเข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานในภาคใต้ ตอนล่างของชาวมุสลิมที่อยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชตลอดจนถึงมะละกา เนื่องจากชาวมุสลิมในภาคใต้มีความชำนาญพิเศษในการออกทะเล ดังนั้นกลุ่มชนนี้จึงยึดอาชีพการประมง และมีการประดิษฐ์เครื่องมือในการออกทะเลเพื่อทำการประมง ตัวอย่าง การประดิษฐ์เครื่องมือเรือกอและขึ้นมา ชื่อเรือกอและ หรือ “ขอและ” เป็นคำภาษามลายู หมายถึง โคลงเคลง หรือล่องลอย ซึ่งสารานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่มที่ 3 (2505: 1448) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “กูและ” หรือ “กอและ” เป็นคำภาษามลายู ใช้เรียกเรือประมงขนาดเล็กหรือขนาดกลาง แต่บางโอกาสก็นำมาเรียกเรือขนาดใหญ่ได้เหมือนกัน ข้อมูลหลายแหล่งสันนิษฐานว่า น่าจะมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย พร้อมกับการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม และการเข้ามาตั้งรกรากของชาวมุสลิมในภาคใต้ ตอนล่างของไทย รูปทรงลักษณะของเรือกอและเป็นเรือต่อแบบไม้ซุงทั้งลำ มีรูปพรรณสัณฐานเพรียวลม ไม่ตันลม หัวเรือและท้ายเรือสูง บางลำท้ายเรือต่ำ และมีลักษณะยื่นออก แนวตัวเรือโค้งเป็นรูปวงเตี๊ยนเขียนลวดลายสีสันท่าง ๆ ไว้สวยงาม บริเวณท้องเรือกลมรับกันกับลักษณะของคลื่นในทะเล จึงสามารถที่แล่นบนน้ำทะเลได้อย่างมั่นคง มีความคล่องตัวสูง โต้คลื่นได้ดี และคว่ายาก ใช้เป็นเรือประมงชายฝั่งทะเลทางภาคใต้แถบจังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส (สมใจ ศรีนวล, 2546)

เรือกอและเดิมเป็นเรือซุงใช้ไม้ใหญ่มาซุงเป็นลำเรือ สามารถนำออกทำการประมงชายฝั่งได้ ต่อมาไม้ใหญ่หายากขึ้นจึงเปลี่ยนจากเรือซุงมาสร้างขึ้นด้วยไม้กระดาน ทำด้วยไม้เนื้อแข็งที่มียางในเนื้อไม้ เช่น ไม้ตะเคียน ไม้พะยอม ไม้หลุมพอ ไม้จ้อยา และไม้สะยา ในส่วนลำของเรือ จะทำ จาป้าง ซึ่งเป็นแผ่นไม้รูปสามเหลี่ยม ฉลุและวาดลวดลายด้วยสีน้ำมัน ใช้ปิดช่องระหว่างลำเรือส่วนหัวและส่วนของท้ายเรือโดยโผล่ขึ้นมาข้างบนเล็กน้อย จาป้าง ที่อยู่ทางหัวเรือเป็นส่วนที่มีความศักดิ์สิทธิ์ โดยเกี่ยวข้องกับเรื่องราวความเชื่อทางศาสนาพุทธกับศาสนาอิสลาม และยังมีส่วนที่เรียกว่า บางา เป็นไม้โค้งงอขึ้นข้างบน ทำเป็นรูปนกติดไว้ทางด้านขวาออกไปทางหัวเรือติดกับจาป้าง เพื่อไว้วางไม้ค้ำถ่อ เรือกอและในปัจจุบันได้ประยุกต์แบบไปจากที่เคยมีหัวเรือและท้ายเรือเข็ดสูงชันกลายเป็นหัวเรือสั้น และท้ายเรือตัดไว้สำหรับตั้งเครื่องยนต์ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “ปาตะกือระ” แต่ส่วนประกอบอื่น ๆ ที่แสดงเอกลักษณ์ของเรือกอและที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงคือ ลวดลายที่ปรากฏบนเรือกอและ เป็นลวดลายที่เกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์และอิทธิพลที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทั้งปัจจัยสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และลักษณะสังคมพหุวัฒนธรรมและวิถีความเป็นอยู่ร่วมในจังหวัดปัตตานี ลวดลายบนเรือกอและจึงปรากฏสีสันลวดลายที่มาจากอิทธิพลศิลปะของ 4 ชนชาติ อันได้แก่ชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม ชาวชวา และชาวจีน นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมสร้างสรรค์ซึ่งเป็นผลของวัฒนธรรมสัมพันธ์ที่มีคุณค่า อันสมควรแก่การอนุรักษ์ไว้อย่างยิ่ง จิตรกรรมที่นำมาตกแต่งเรือกอและส่วนใหญ่เป็นภาพ

สัตว์น้ำ สัตว์ในจินตนาการจากประเพณี ศาสนา วรรณคดี ศิลปะการแสดงต่าง ๆ สัตว์หิมพานต์และภาพทิวทัศน์ จิตรกรรมประเภทสัตว์น้ำ ภาพสัตว์น้ำที่นิยมวาด มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสวยงามและเพื่อแสดงให้เห็นว่า เรือกอและลำน้ำนั้นทำการประมงเพื่อจับสัตว์น้ำที่ปรากฏบนเรือกอและ ได้แก่ ปู ปลา กุ้ง หมึก ภาพสัตว์ ในจินตนาการจากประเพณี ได้แก่ ภาพนกกาเหาะชูรอ นกกาเหาะสุระ นกกรุดา นกครุฑ นกปือเหาะมาศ นกยูงทอง นกบุหงงซิงอ และนกสิงห์ ภาพสัตว์ในจินตนาการจากศาสนาภาพสัตว์ในจินตนาการจากวรรณคดี เช่น หงส์ภาพ สัตว์ในจินตนาการจากศิลปะการแสดงต่าง ๆ ภาพสัตว์หิมพานต์ของไทย เช่น ภาพหนุมาน นาค เงือก ภาพสัตว์ ในจินตนาการของจีน เช่น ภาพมังกร นกยูง นกกระเรียน จิตรกรรมประเภทภาพทิวทัศน์ (วุฒิ วัฒนสิน, 2542) และเป็นวัฒนธรรมทางศิลปกรรมของกลุ่มชนพื้นบ้านที่สามารถสะท้อนการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ผสมผสานหลายวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน

ส่วนประกอบของเรือกอและ

อาหะมัด สาและ (2565) ส่วนประกอบของเรือกอและทั่วไปจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนหน้าเรียกว่า “ลูแหว” และส่วนท้าย เรียกว่า “ปูระแต” หากแบ่งส่วนประกอบของเรือกอและ เป็น ๓ ส่วน ส่วนกลางลำเรือ เรียกว่า “ตือเงาะ” ส่วนหัวเรียกว่า “ปาลอ” และส่วนท้ายเรียกว่า “ปุงง”

เรือกอและมีส่วนประกอบสำคัญของเรือ ดังนี้

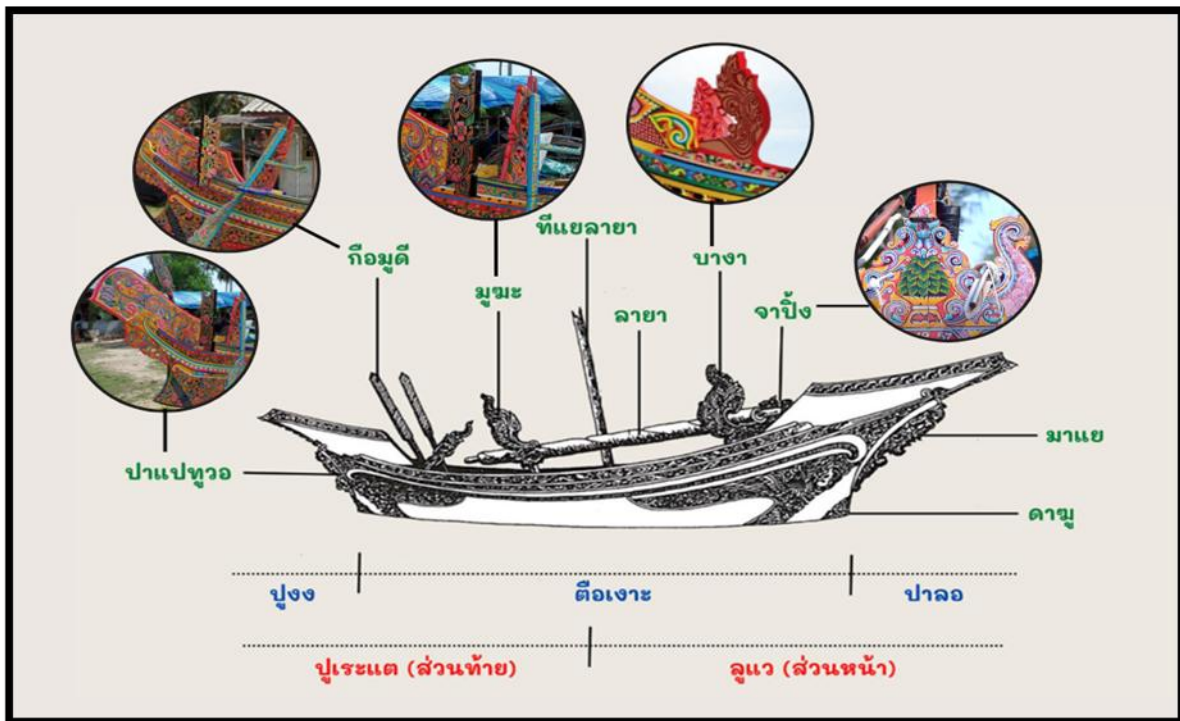
1. ปาแปทวอ คือ ส่วนที่ทอดนูนยาวตลอดลำเรือ ลักษณะเป็นกันชนของเรือ
2. จาปั้ง ลักษณะเป็นแผ่นไม้รูปสามเหลี่ยม ซึ่งทำเป็นลวดลาย (กนก) คล้ายกระจัง ใช้ปักช่องว่าง ระหว่างลำเรือและส่วนหัวเรือ ทำโผล่ขึ้นมาจากลำเรือเล็กน้อย
3. บางา ลักษณะเป็นไม้โค้งงอขึ้นข้างบน โดยทำเป็นรูปนกติดกับจาปั้ง เพื่อใช้วางไม้ค้ำถ่อ “ฆาเลาะห” และใบเรือ “ลายา” ที่ต้องการเก็บ “ทีแยลายา” คือ เสากะโดง เป็นเสากลม ๆ ที่ค่อย ๆ เรียว จากโคนสู่ปลาย มีขนาดยาวตามความเหมาะสมกับขนาดเรือ ใช้ปักที่ศูนย์กลางของลำเรือ จำนวน ๑ ต้น และปัก ในทางค่อนไปทางหัวเรือจำนวน ๑ ต้น ใช้สำหรับกางใบเรือ สามารถถอดออกได้ เมื่อไม่ต้องการกางใบ
4. มูฆะ เป็นไม้โค้งงอขึ้นข้างบน ทำเป็นรูปนก ติดไว้ด้านขวาค่อนไปทางท้ายเรือ ใช้วางพาดไม้ค้ำ ถ่อและใบเรือคู่กับ “บางา”
5. เกาะแยะ เป็นไม้โค้งงอขึ้นข้างบนเล็กน้อย ติดไม้ท้ายเรือ เพื่อใช้เป็นที่บังคับไม้พาย ซึ่งทำเป็น ทางเสื่อ “กือมูตี”

ช่างต่อเรือกอและ

ช่างต่อเรือกอและส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมที่อาศัยอยู่ในชุมชนชายฝั่งทะเลในเขตจังหวัดชายแดน ภาคใต้ ได้แก่ อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ และอำเภอ สายบุรี ในจังหวัดปัตตานี และอำเภอดากใบ ในจังหวัดนราธิวาส ช่างต่อเรือกอและเรียนรู้วิธีการต่อเรือกอและมาจากบรรพชน มีการสืบทอดความสามารถ

ในการต่อเรือจากรุ่นพ่อ ถึงลูกหลานตามลำดับ ช่างต่อเรือกอลและส่วนใหญ่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มมีเอกลักษณ์ของฝีมือในการต่อเรือที่แตกต่างกัน ในจังหวัดปัตตานี สามารถแบ่งสกุลช่างต่อเรือกอลและได้ 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่ม AAA หรือกลุ่มบ้านบูดี ตำบลแหลมโพธิ์ อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี มีตอลาะ สะอะ เป็นหัวหน้ากลุ่ม มีสถานที่ต่อเรือกอลและ ณ บ้านเลขที่ 220 หมู่ 3
2. กลุ่ม BBB หรือกลุ่มบ้านบูดี (ดั้งเดิม) ตำบลแหลมโพธิ์ อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี มีนายมะแซะ สะอะ (บิดาของนายตอลาะ สะอะ) เป็นหัวหน้ากลุ่ม มีสถานที่ต่อเรือ ณ บ้านเลขที่ 220 หมู่ 3
3. กลุ่ม KKK หรือกลุ่มบ้านปะเสยาวอ เป็นสถานที่ต่อเรือที่ใหญ่ที่สุด และมีช่างต่อเรือมากที่สุด ในจังหวัดปัตตานี มีสถานที่ต่อเรือที่ตำบลปะเสยาวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
4. กลุ่มอิสระ มีอยู่ทั่วไปใน อ.ยะหริ่ง อ.ปะนาเระ และ อ.สายบุรี อาทิ บ้านบางเก่า อำเภอสายบุรี หมู่บ้านน้ำบ่อ หมู่บ้านท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ หมู่บ้านปาตา ตำบลตะโล๊ะกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง

ภาพที่ 1 โครงสร้างเรือกอลและที่มา : อาหะมัด สาและ (2565)

การจัดการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์

บทบาทของเรือกอลและ นอกจากจะเป็นยานพาหนะทำประมงที่สำคัญแล้ว ยังเป็นวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมจึงผูกพันอยู่กับสายน้ำมาเป็นเวลานาน นอกจากจะใช้แม่น้ำ ลำคลองเป็นสายเลือดสำคัญในการตั้งบ้านตั้งเมืองเพื่อความอุดมสมบูรณ์ในการเพาะปลูก ใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภคใช้เป็นเส้นทางคมนาคมเพื่อสัญจรไปมาหาสู่กัน ในสมัยก่อนการคมนาคมขนส่งต้องใช้เรือเป็นพาหนะที่สำคัญ โดยเฉพาะช่วงน้ำหลากนำเรือมาพายแข่งกันจนกลายเป็นกีฬาที่นิยม อีกบทบาทที่สำคัญคือ การนำเรือไปใช้ในกิจกรรมนันทนาการ ชุมชน สมปราชญ์ อัมมะพันธุ (2553) ได้กล่าวว่า จังหวัดนราธิวาสจึงคิดฟื้นฟูการแข่งขันเรือกอลและขึ้นใหม่ โดยจัดการแข่งหน้าพระที่นั่ง ณ บริเวณปากแม่น้ำบางนรา อำเภอเมืองนราธิวาส ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ซึ่งถ้ายพระราชนัดดาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2518 จนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในช่วงงานเทศกาลชักพระ หรือทอดกฐินทางน้ำของชาวไทยพุทธ และยังมีการแข่งขันเรืออีกชนิดหนึ่งซึ่งเป็นการแข่งเรือของชาวไทยมุสลิมโดยเฉพาะ การแข่งเรือกอลและ ชาวไทยมุสลิมจะหยุดออกหาปลา ประมาณ 3 วัน เพื่อร่วมพิธีทางศาสนาและมีการละเล่น ที่สนุกสนานครื้นเครงจากการละเล่น ของแต่ละหมู่บ้าน ได้พัฒนากลายเป็นงานประเพณีประจำปีการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์ ในการแข่งขันครั้งล่าสุด เมื่อปี 2562 ในการจัดแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง เรือคชสีห์ ซึ่งถ้ายพระราชนัดดาพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หน้าพระที่นั่ง ประจำปี 2562 กำหนดจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 19 - 22 กันยายน 2562 ณ บริเวณพลับพลาเฉลิมพระเกียรติสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี ริมเขื่อนท่าพระยาสาย แม่น้ำบางนรา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส โดยในปีนี้มีทีมเรือที่สมัครเข้าร่วมการแข่งขันทั้งสิ้น 52 ทีม ทีมเรือกอลและเข้าร่วมแข่งขัน 18 ทีม ทีมเรือยอกองเข้าร่วมการแข่งขัน 22 ทีม และทีมเรือคชสีห์เข้าร่วมการแข่งขัน 12 ทีม ซึ่งได้รับการตอบรับในการจัดการแข่งเป็นอย่างดี รวมถึงการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่และต่างพื้นที่ ที่ให้ความสนใจในการแข่งขันครั้งนี้ (สมาคมกีฬาเรือพายแห่งประเทศไทย, 2562)

ประชาชนชาวจังหวัดนราธิวาสพร้อมใจกันจัดขึ้นเพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อีกทั้งสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ในการที่พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินยังจังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงประกอบพระราชกรณียกิจทั่วจังหวัดภาคใต้ ครั้งนั้น ได้จัดแข่งหน้าพระที่นั่ง ณ บริเวณปากแม่น้ำบางนรา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงแปรพระราชฐานไปประทับ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2518 เรือกอลและลำชนะเลิศได้ครองถ้วยพระราชทานประจำปีนั้น ได้แก่

เรือ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ของกลุ่มชาวประมงบาและฮิล จังหวัดนราธิวาส จากนั้นได้จัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง เรือชนะเลิศแต่ละปี ได้แก่

ปี พ.ศ. 2519 ชนะเลิศ ได้แก่ เรือ นาคราช กลุ่มอำเภอสุไหง-ลก จังหวัดนราธิวาส

ปี พ.ศ. 2520 ไม่มีการแข่งขัน เพราะมีพระราชพิธีสมโภชช้างสำคัญ

ปี พ.ศ. 2521-2522 ได้แก่ เรือนาคราช กลุ่มอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาสมี การจัดขบวนแห่ ถวายพระราชทานไปตามถนนสายต่าง ๆ ในตัวเมืองนราธิวาส จัดขบวนแห่ เรือในแม่น้ำบางนรา กิจกรรม แปรอักษรของนักเรียนโรงเรียนนราธิวาส การแข่งขันกีฬาทางน้ำ มวยทะเล แข่งจับเป็ดในน้ำ ขบวนเรือบายศรี และการแสดง การสาธิตอื่น ๆ อีกมาก

ปี พ.ศ. 2523 ได้แก่ เรือ “กระทิงเรือเสาะ” อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

ปี พ.ศ. 2524 ได้แก่ เรือสิงห์ปรีดา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ปี พ.ศ. 2525 ไม่มีการแข่งขัน เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ได้เสด็จแปรพระราชฐาน ประทับแรมยังจังหวัดนราธิวาส

ปี พ.ศ. 2526 เรือชนะเลิศ ได้แก่ เรือสิงห์ตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ปี พ.ศ. 2527 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถเสด็จแปรพระราชฐาน ประทับแรม ณ ตำหนักทักษิณราชินีเวศน์อีกครั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายธวัชชัย สมสมาน จึงได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานให้ วันที่ 25 กันยายนของทุกปี เป็นวันประเพณีแข่งขันเรือกอลและ

การจัดการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์ มีการกำหนดจำนวนฝีพายให้เท่ากันเพื่อความยุติธรรม สามารถจำแนกตามจำนวนฝีพาย เป็นตัวกำหนดขนาดในการแบ่งประเภทของการแข่งขัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) เรือกอลและ มีฝีพาย จำนวน 23 คน

2) เรือยอกอง มีฝีพาย จำนวน 5 คน

3) เรือคชสีห์ มีฝีพาย จำนวน 12 คน

กติกาและการแข่งเรือกอลและ นอกจากใช้กติกาแบบเดียวกับการแข่งเรือยาวที่แข่งขันกันโดยทั่วไปแล้ว ก็ยังมีรายละเอียดบางอย่างที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของกีฬาพื้นเมืองจริง ๆ ได้แก่

1) กำหนดลักษณะของเรือว่าต้องเป็นเรือกอลและที่มีลักษณะถูกต้อง เช่น ต้องต่อเรือด้วยไม้กระดาน เป็นแผ่น ๆ ไม่มีลักษณะเป็นเรือขุด มีการตกแต่งวาดลวดลายของเรือให้สวยงาม ตามประเพณีนิยม หัวเรือจะสั้นหรือจะยาวก็ได้แต่ต้องมีลักษณะของหัวเรือกอลและ

2) เรือกอลและทุกลำ ต้องผ่านการรับรองจากคณะกรรมการฝ่ายตรวจสอบสภาพเรือ และฝีพาย ก่อนการแข่งขัน

3) เรือแต่ละลำให้มีฝีพายรวมทั้งนายท้ายเรือไม่เกินลำละ 23 คน ให้มีฝีพายสำรองไม่เกิน 5 คน และให้มีผู้ควบคุมเรือ 1 คน ทำหน้าที่ประสานกับกรรมการ

4) การเปลี่ยนตัวฝีพายและนายท้ายเรือแต่ละเที่ยวของการแข่งขัน เปลี่ยนได้เที่ยวละไม่เกิน 5 คน

5) การแข่งขันเรือก้อและกำหนดระยะทาง 600-650 เมตร

6) คณะกรรมการจัดการแข่งขัน จะให้ผู้ควบคุมเรือจับสลาก เพื่อจับคู่ และรอบของการแข่งขัน

7) การแข่งขันให้แข่งกันครั้งละ 1 คู่ แข่งกันคู่ละ 2 เที่ยว โดยจับสลากเลือกสายน้ำ และเปลี่ยนสายน้ำกันในเที่ยวต่อไป เรือลำใดชนะทั้ง 2 เที่ยวถือว่าเป็นผู้ชนะ แต่ถ้าผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ ให้แข่งกันในเที่ยวที่ 3 เป็นการตัดสินหาผู้ชนะ

ประเพณีแข่งเรือก้อและ เป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายของภาคใต้ในขณะนี้ เป็นกีฬาประเภททีม มีการแข่งขันตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และในประเพณีแข่งเรือก้อและนั้นได้จัดทำเรือก้อและขึ้นโดยมีลักษณะรูปทรงเพรียวยาว หัวเรือ ท้ายเรือ ลวดลายที่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นเรือก้อและ

เจริญ กระบวนรัตน์ (2561) ได้กล่าวว่า นักกีฬาที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านด้วยกัน เช่น ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านสมรรถภาพทางกลไกที่เกี่ยวข้องกับทักษะด้านการฝึกซ้อม เทคนิคและองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นต้น ซึ่งฝีพายต้องใช้ร่างกายและทักษะต่าง ๆ โดยเน้นไปที่ลำตัว หลังส่วนล่าง ไหล่ และแขน องค์ประกอบสมรรถภาพทางกายที่สำคัญของฝีพาย จากการศึกษาข้อมูลพบว่า ฝีพายจะต้องมีองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายที่สำคัญดังนี้ คือ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความทนทานของกล้ามเนื้อ ความอดทนของระบบหายใจและระบบไหลเวียนเลือด กำลังกล้ามเนื้อ ความอ่อนตัวและความเร็ว อย่างไรก็ตามความสามารถในการพายเรือก้อและให้ได้แรงมากที่สุดในการแข่งขัน ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่งที่จะทำให้ทีมเรือก้อและประสบความสำเร็จในการแข่งขัน เพื่อที่จะสร้างชื่อเสียงให้กับทีมของฝีพาย รวมทั้งเป็นการสร้างนักกีฬามืออาชีพ และยังสามารถสร้างรายได้จากการเล่นกีฬา

การเล่นกีฬาไม่ได้หมายถึง การเล่นเพื่อเอาชนะเพียงอย่างเดียว ยังสอนให้ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังทำให้เกิดความสามัคคีกันในชุมชน สร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันท่องเที่ยวที่สนใจ ในการรับชมผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ การเชียร์ติดขอบสนามการแข่งขันหรือได้ลงมาเล่นกีฬาที่ตนเองสนใจและมีความถนัดด้วยตนเอง เป็นบรรยากาศที่สนุกสนานทำให้เพลิดเพลินอีกด้วย อีกเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญของการเล่นกีฬานั้นเพื่อการออกกำลังกาย การฝึกหัดร่างกาย การฝึกจิตใจ ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเล่นกีฬา เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีขึ้นและห่างไกลจากโรคภัยไข้เจ็บ

นอกจากนั้น ในการจัดแข่งขันครั้งแรกทั้งได้ใช้เรือนี้เป็นเรือแข่งขันมาแต่โบราณ และได้หยุดไปจนกระทั่ง พ.ศ. 2518 จังหวัดนราธิวาสจึงได้ฟื้นฟูประเพณีแข่งเรือก้อและขึ้นใหม่อีกครั้ง

ภาพที่ 2 การจัดการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์
ที่มา : ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2566)

จนกระทั่งในปี 2562 ได้จัดการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์ซึ่งถ้วยพระราชทานหน้าพระที่นั่ง ประจำปี 2562 โดยในปีนี้มีทีมเรือที่สมัครเข้าแข่งขันทั้งสิ้น 52 ทีม ทีมเรือกอลและเข้าร่วมแข่งขัน 18 ทีม ทีมเรือยอกองเข้าร่วมแข่งขัน 16 ทีม และทีมเรือคชสีห์เข้าร่วมแข่งขัน 18 ทีม โดยบรรยากาศในการชมการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์ซึ่งถ้วยพระราชทาน ประจำปี 2562 ในรอบนี้มีประชาชนจากอำเภอต่าง ๆ เดินทางมาร่วมชมเป็นกำลังให้แก่วิ่งที่ตนเองชื่นชอบ และเชียร์ฝีพายเป็นจำนวนมาก รวมทั้งผู้เข้าร่วมการแข่งขันประมาณ 1,475 คน อีกทั้งถือเป็นการร่วมสืบสานประเพณีการแข่งขันเรือของประชาชนในพื้นที่ที่มีมาอย่างยาวนาน งบประมาณในการจัดการแข่งขันในการกระตุ้นเศรษฐกิจในงาน 2,24,875.00 บาท และเป็นการส่งเสริมการสร้างรายได้จากชุมชนในงาน โดยมีการเปิดร้านอาหาร การขายของที่ระลึกต่าง ๆ

จังหวัดนราธิวาสถือเป็นจังหวัดเดียวในประเทศไทยที่จัดการแข่งขันเรือหน้าพระที่นั่ง ซึ่งถ้วยพระราชทาน ด้านการกำหนดการแข่งขัน จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-22 กันยายน 2565 ที่บริเวณพลับพลาเฉลิมพระเกียรติ สิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี ริมเขื่อนท่าพระยาสาย แม่น้ำบางนรา อำเภอเมืองนราธิวาส ทั้งนี้ในปีนี้จะมีการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์ สำหรับการแข่งขันทัวร์ มีทีมเรือเข้าร่วมการแข่งขัน ทั้ง 3 ประเภท รวมทั้งสิ้น 41 ทีม แบ่งเป็นเรือกอลและ 18 ทีม เรือยอกอง 12 ทีม และเรือคชสีห์ 11 ทีม ปีนั้น

มีเรือจากประเทศมาเลเซีย 2 ลำ โดยกำหนดจัดการแข่งขันเรือกอกและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์ชิงถ้วยพระราชทานหน้าพระที่นั่ง ประจำปี 2565 ระหว่างวันที่ 20-22 กันยายน 2565 ในรอบนี้มีประชาชนในพื้นที่ และจากอำเภอต่าง ๆ เดินทางมาร่วมชมเป็นกำลังให้แก่ทีมที่ตนเองชื่นชอบ และกองเชียร์ฝีพาย รวมทั้งผู้เข้าร่วมการแข่งขันประมาณ 2,168 คน อีกทั้งถือเป็นการร่วมสืบสานประเพณีการแข่งขันเรือของประชาชนในพื้นที่ที่มีมาอย่างยาวนาน งบประมาณในการจัดการแข่งขันในการกระตุ้นเศรษฐกิจในงาน 5,277,100.00 บาท เป็นการส่งเสริมการสร้างรายได้จากชุมชนในงาน โดยมีการเปิดร้านอาหาร การขายของที่ระลึกต่าง ๆ

สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา (2566) ได้ส่งเสริมการสร้างรายได้จากชุมชนในงาน รูปแบบการจัดงาน จัดแสดงนิทรรศการ สาธิตกระบวนการผลิตทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำไปยังปลายน้ำเป็นผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ โดยเน้นการอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมาร่วมอนุรักษ์ งานศิลปาชีพ และเน้นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพที่มีอัตลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมา สร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มกำลังการผลิต พร้อมนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดสากล มีกิจกรรมการสาธิตผลิตภัณฑ์ จำนวน 8 ประเภท ได้แก่ การปักผ้า ทอผ้า การจักสาน กระจูด จักสานใบลาน จักสานปาหนัน จักสานย่านสีเส็ก การทำเครื่องปั้นดินเผา และการทำเรือกอกและจำลอง จะเห็นได้ว่าการจัดการแข่งขันกีฬาสามารถช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และคาดการณ์ว่าการแข่งขันในทุกปีนั้นจะเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับประชาชน หลังสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มคลี่คลาย ขณะที่ภาพรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เตรียมความพร้อมต่าง ๆ ไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้การจัดงานมีความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ พร้อมมอบรางวัลถ้วยพระราชทานแก่ทีมเรือที่ชนะเลิศการแข่งขันและมอบของที่ระลึกให้แก่ผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมการจัดการแข่งขัน นับได้ว่าการแข่งขันเรือกอกและ เป็นประเพณีซึ่งสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่คณะ เป็นการเผยแพร่เอกลักษณ์ของท้องถิ่น ให้คนทั่วไปได้รู้เห็นชื่นชม ช่วยสืบทอดงานช่างท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไป รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอีกด้วย

ตารางที่ 1 สถิตินักท่องเที่ยวเข้าร่วมงานของดีเมืองนรา

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว	งบประมาณการจัดงานของดีเมืองนรา	จำนวนทีมแข่งขัน	สถานการณ์ในแต่ละปี
2562	1,475 คน	2,24,875.00 บาท	51 ทีม เรือกอกและ 18 ทีม เรือยอกอง 16 ทีม เรือคชสีห์ 18 ทีม	เหตุการณ์ปกติ
2563	-	-	-	ไม่มีการแข่งขันจากสถานการณ์โควิด-19

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว	งบประมาณการจัดงานของดีเมืองนรา	จำนวนทีมแข่งขัน	สถานการณ์ในแต่ละปี
2564	-	-	-	ไม่มีการแข่งขันจากสถานการณ์โควิด-19
2565	2,168 คน	5,277,100.00 บาท	41 ทีม เรือกอล์ฟ 18 ทีม เรือยอกอง 12 ทีม เรือคยาลี 11 ทีม	หลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มคลี่คลาย
2566	4,284 คน	11,291,600.00 บาท	47 ทีม เรือกอล์ฟ 21 ทีม เรือยอกอง 16 ทีม เรือคยาลี 10 ทีม	สถานการณ์ปกติ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ทั้งด้านธรรมชาติ ประเพณี ศาสนา วัฒนธรรมและการค้าชายแดน เช่น อุทยานแห่งชาติฮาลาบาลา ป่าพรุสิริธร มัสยิดกรือเซะ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว วัดช้างให้อำเภอบัตอง เป็นต้น แต่ต้องพบกับอุปสรรคที่สำคัญ คือ สถานการณ์ต่าง ๆ ในพื้นที่สร้างความไม่มั่นใจต่อนักท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกว่าการเดินทางมาจังหวัดชายแดนใต้เป็นพื้นที่ไม่ปลอดภัย จึงทำให้ไม่กล้าเดินทางมาท่องเที่ยวส่งผลให้เกิดความชบเซาและการหดตัวของเศรษฐกิจที่ผ่านมามีมาตรการแนวทางการกระตุ้นส่งเสริมภาคเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวในพื้นที่แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นแนวทางหนึ่งที่จะได้รับการพิจารณาและสนับสนุนในการบริหารจัดการพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ให้ประสบผลสำเร็จ คือการนำ “การท่องเที่ยวเชิงกีฬา” (Sport Tourism) เข้ามาบูรณาการในพื้นที่ในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การท่องเที่ยวและการเมือง นอกจากนี้ แผนพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา ปี พ.ศ.2565- 2568 ในเรื่องการท่องเที่ยวได้กำหนดการส่งเสริมและพัฒนากีฬาท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและกีฬา การบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การนำเสนอสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น การบริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวชาวไทยรวมทั้งชาวต่างชาติ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวอาเซียนให้เดินทางมาท่องเที่ยวใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน, 2562)

การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและการพัฒนาการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจของประเทศ

การตลาดเชิงประสบการณ์ในการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในปัจจุบันต้องมุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ข้อมูลสถานที่ กิจกรรมสันทนาการ และเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความประทับใจในการเดินทาง

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดปราจีนบุรีและสระแก้ว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เหล่านี้ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและสร้างสรรค์ เนื่องจากมีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ รวมทั้งชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการบริหารจัดการ ซึ่งนำไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ปัญหานักท่องเที่ยวกระจุกตัวในเมืองหลัก พบว่า นักท่องเที่ยวกระจุกตัวในพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก (Honeypot Area) ทำให้ขาดการกระจายรายได้ไปยังพื้นที่อื่น ๆ และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวไปยังประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทยมากขึ้น เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ (สมยศ แก่นหิน, 2559)

ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อประเทศเพื่อนบ้าน นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มสนใจท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ซึ่งเป็นการท้าทายต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวมาประเทศไทย

ความต้องการผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวใหม่เพื่อดึงดูดตลาดคุณภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีคุณภาพจากยุโรป ตะวันออกกลาง และอเมริกา เพื่อกระจายการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในเมืองหลักและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (บุรดา ปัญญารักษ์ และรักษพงศ์ วงศาโรจน์, 2561)

บทสรุป

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมนันทนาการในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเรือกอล์ฟ และชาวประมงพื้นบ้านของแหลมมลายูที่มีรูปร่างหน้าตาอันเป็นเอกลักษณ์ด้วยลวดลายอันวิจิตรสวยงามสีสันทันสะอาดเสมือนงานศิลป์ที่ล่องลอยอยู่กับท้องทะเลสีครามนั้น สามารถดึงดูดชาวบ้านและนักท่องเที่ยวให้มีความสนใจในประเพณีการแข่งขันเรือกอล์ฟ อีกทั้งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้เติบโตและเพิ่มความนิยมในการแข่งเรือกอล์ฟและให้สูงขึ้น ต่อยอดสู่การจัดการแข่งขันในประเทศอย่างต่อเนื่องทุกปีและส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ ยังเป็น (Soft Power) ที่มีเอกลักษณ์และโดดเด่นของวัฒนธรรมของทางภาคใต้ อีกทั้งในกีฬาท้องถิ่นได้รับความนิยมมากขึ้นจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวหลักหนีจากสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีความหนาแน่นของจำนวนนักท่องเที่ยวมาก และเลือกเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงน้อย (Off the beaten track destinations) (สมยศ แก่นหิน, 2559) ตรงกับนโยบาย

ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางใหม่ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้นเพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวในเมืองรองให้สามารถตอบโจทย์ในการสร้างประสบการณ์ท้องถิ่น (Local Experience) ให้มีความพร้อมในการนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และพัฒนาไปในทิศทางของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว (Tourism Value Chain) ซึ่งห่วงโซ่คุณค่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ช่วยในการวิเคราะห์กิจกรรมทั้งหมดที่ช่วยเพิ่มมูลค่าตั้งแต่ในขั้นตอนของการออกแบบกิจกรรม กระบวนการผลิต และส่งมอบไปยังนักท่องเที่ยว เนื่องจากห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยวมีความซับซ้อนกว่าห่วงโซ่คุณค่าในอุตสาหกรรมการผลิต เนื่องจากเป็นสินค้าประสบการณ์ เกิดจากความร่วมมือของธุรกิจจำนวนมาก ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว การขนส่ง ธุรกิจที่พัก ธุรกิจอาหาร ธุรกิจค้าปลีก และยังกิจกรรมร่วมสนุกกับของรางวัล การจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ และการแข่งขันเรือกอล์ฟและยังคงการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และทะนุบำรุงดูแลรักษาธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เจริญ กระบวนรัตน์. (2561). *วิทยาศาสตร์การฝึกสอนกีฬา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สันธนาโกอปี่เซ็นเตอร์.
- เถิงพล ขำยัง. (2556). *การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์วิถีชีวิตชาวประมงมลายู: เรือกอล์ฟและ*. ปรินญาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมองเห็น: ศิลปะสมัยใหม่, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุรดา ปัญญารักษ์ และรักษ์พงศ์ วงศาโรจน์. (2561). ภาพลักษณ์ความปลอดภัยและการรับรู้การจัดการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอิสระชาวจีนในกรุงเทพมหานคร. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 5(2), 126-150.
- วุฒิ วัฒนสิน. (2542). *ลวดลายจิตรกรรมบนเรือกอล์ฟและในจังหวัดปัตตานี*. ภาควิชาศิลปะศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2566). *การจัดการแข่งขันเรือกอล์ฟ และเรือยอกรง และเรือคยลีสท์*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2566, สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TATContactcenter>.
- สมาคมกีฬาเรือพายแห่งประเทศไทย. (2562). *เรือกอล์ฟ และ เรือยอกรง และเรือคยลีสท์*. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2566, สืบค้นจาก <http://rcat.or.th/images/>.
- สมใจ ศรีนวล. (2546). เรือกอล์ฟและ : วัฒนธรรมสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ. *วารสารปาริชาติ*, 3(1), 46-52.
- สมปราชญ์ อัมมะพันธ์. (2553). แข่งเรือ. *วารสารรัฐสมิแล*, 31(3), 67-72.
- สมยศ แก่นหิน. (2559). การศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับคุณลักษณะภาพลักษณ์องค์การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. *วารสาร ABAC ODI Vision. Action. Outcome*. 3(1), 1-29.

สำนักงานจังหวัดนราธิวาส. (2566). คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่จัดระเบียบการจัดการแข่งขันเรือกอลและ เรือยอกอง และเรือคชสีห์ซึ่งถวายพระราชทานหน้าพระที่นั่ง. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2566, สืบค้นจาก <http://www2.narathiwat.go.th/nara2016/order/detail/2781>.

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน. (2562). แผนพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มที่ 4 พ.ศ. 2562 – 2565. สงขลา: สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนใต้.

อาหะมัด สาและ. (2565). โครงสร้างเรือ. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2566, สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063591683370>.